

BÁO CÁO TÓM TẮT SÁNG KIẾN

1. Tên sáng kiến: Biện pháp giúp học sinh lớp 4 giải tốt dạng toán có lời văn.

2. Mục tiêu của sáng kiến:

- Giúp các em không nhầm lẫn giữa các dạng toán, lựa chọn phép tính đúng, bám sát vào yêu cầu bài toán để tìm lời giải thích hợp với các phép tính. Giúp các em có kỹ năng tính nhẩm với các phép tính (hàng ngang) và kỹ năng thực hành diễn đạt bằng lời.

- Giúp các em tiếp thu bài một cách chủ động, ghi nhớ các dạng bài toán và khắc sâu kiến thức hơn.

- Qua việc giải các bài toán có lời văn còn giúp các em rèn luyện phương pháp suy luận, phương pháp giải quyết vấn đề, phát triển trí thông minh, tư duy độc lập sáng tạo, linh hoạt,... góp phần giáo dục ý chí nhẫn nại, ý chí vượt khó của học sinh. Hình thành kỹ năng giải toán có lời văn.

3. Mô tả nội dung sáng kiến

Sáng kiến đưa ra một số biện pháp sau:

- **Biện pháp 1: Khảo sát học sinh ngay từ đầu năm, phân loại đối tượng học sinh để có biện pháp rèn kỹ năng giải toán có lời văn cho học sinh.** Muốn học sinh giải toán có lời văn tốt, trước hết tôi tìm hiểu rõ tình trạng của học sinh mình như thế nào? Học sinh yếu ở những mặt nào? Mức độ yếu của học sinh ra sao? Do đó, ngay đầu năm học, tôi tiến hành điều tra, khảo sát, đàm thoại với các em.

- **Biện pháp 2: Nắm chắc nội dung chương trình môn toán lớp 4.** Môn Toán lớp 4 được Bộ GD & ĐT ban hành và quy định để thực hiện trong cả nước, mỗi tuần 5 tiết x 35 tuần = 175 tiết. Các dạng toán được bố trí đan xen với các bài toán về số học, vì thế tôi phải nắm chắc chương trình để nghiên cứu SGK, SGV, tài liệu tham khảo nhằm xây dựng kế hoạch bài dạy phù hợp với đối tượng HS để lên lớp đạt được hiệu quả cao.

- **Biện pháp 3: Giúp học sinh hình thành kỹ năng, kỹ xảo, nắm được phương pháp chung về “giải toán có lời văn”.**

Bước 1: Thường xuyên cho học sinh đọc đề bài nhiều lần trước khi làm bài, từ đó các em hình thành thói quen đọc kỹ đề bài trước khi giải. Khi giải toán có lời văn, tôi yêu cầu học sinh tóm tắt đề bài. Sau đó, hướng dẫn học sinh nhận biết dạng toán điển hình.

Bước 2: Phân tích bài toán. Tôi đưa ra hệ thống câu hỏi phù hợp, gợi mở cho học sinh đi ngược từ câu hỏi của bài toán trở lại điều kiện của đầu bài đã cho.

Bước 3: Giải bài toán. Từ hai bước trên, giúp học sinh hiểu kỹ đầu bài, từ đó học sinh định hướng, tư duy và tìm ra cách giải bài toán đó.

Bước 4: Thử lại kết quả. Sau khi giải xong, cho các em thử lại kết quả. Bước này giúp học sinh có cơ sở lý luận, tin tưởng vào cách làm bài của mình.

- **Biện pháp 4: Dạy tốt chương trình toán chính khoá** - Hai dạng toán điển hình “Tìm hai số khi biết tổng (hiệu) và tỉ số của hai số đó”. Các bài tập dạng “Tìm hai số khi

biết tổng và tỉ số của hai số đó” thì có rất nhiều và cũng rất đa dạng, phong phú. Trong quá trình dạy, tôi đã cố gắng đưa ra nhiều kiểu bài tập từ đơn giản đến phức tạp, từ dễ đến khó. Có như thế mới phát huy được tính sáng tạo, năng lực tư duy cho học sinh.

- Biện pháp 5: Tăng cường công tác kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của HS.

Tôi luôn coi trọng việc kiểm tra đánh giá thường xuyên và định kì về kết quả học tập của HS để nắm bắt kịp thời việc vận dụng, rèn kĩ năng giải toán có lời văn cho các em. Từ đó phân loại HS theo trình độ để tự điều chỉnh về mục tiêu đối với từng bài dạy cụ thể cho phù hợp với các nhóm đối tượng HS lớp tôi phụ trách. Bên cạnh công tác kiểm tra, đánh giá HS tôi tự điều chỉnh về hình thức tổ chức dạy học, điều chỉnh về phương pháp dạy học sao cho kết quả các tiết dạy đạt được mục tiêu đã đề ra. Tôi luôn quan tâm, giúp đỡ những em HS có kết quả học tập môn Toán nói chung và giải toán có lời văn đạt kết quả chưa cao nói riêng để các em có hướng vươn lên.

- Biện pháp 6: Giúp học sinh nắm vững một số kiến thức cần ghi nhớ. Tôi giúp học sinh nắm chắc một số kiến thức để áp dụng khi giải bài tập.

- Biện pháp 7: Tổ chức các trò chơi toán học. Tổ chức cho HS tham gia các trò chơi học tập kết hợp trong các tiết dạy. GV phải xác định rõ kiến thức và kĩ năng của trò chơi. Chuẩn bị chu đáo, hướng dẫn rõ ràng cách chơi, luật chơi, thực hiện đúng lúc với các trò chơi hợp lí, cân đối với các hoạt động của tiết dạy. Thông qua việc tổ chức thành công các trò chơi, GV đã tạo không khí thoải mái, nhẹ nhàng, kích thích các hoạt động học tập của HS. Cùng cố chắc chắn các kiến thức, kĩ năng cần đạt trong tiết dạy cho HS.

4. Phạm vi áp dụng: tại lớp 4D trường Thực hành Sư phạm.

5. Thời gian áp dụng: 9/2020 - /5/2021

6. Hiệu quả của sáng kiến: Sau một thời gian áp dụng tôi nhận thấy kết quả học tập của các em đã được nâng lên rõ rệt. Từ chỗ học sinh giải những bài toán đơn giản còn chưa thạo đến nay đa số các em đã giải được những bài tập nâng cao cùng dạng. Kết quả cho thấy đa số các em đều có ý thức làm bài. Điều quan trọng là khả năng phân tích, tổng hợp, khả năng suy luận logic của các em đã được nâng lên. Các em giải các dạng toán cũng nhanh hơn, dễ dàng hơn. Mọi học sinh đều có tiến bộ, tự tin hơn trước. Chất lượng học tập được nâng lên một cách rõ rệt. Trong quá trình học toán, học sinh cũng đã chiếm lĩnh được kiến thức rất tốt. Cụ thể như sau:

Kết quả bài giải toán có lời văn đầu năm học và kì thi cuối học kì I (2020-2021)

Lớp 4D	Số bài	Bài làm đúng	Bài làm có lời giải đúng, phép tính chưa đúng.	Bài làm đúng phép tính, đáp số, chưa đúng đơn vị, lời giải.	Không biết làm bài
Đầu năm	36	22 học sinh = 61%	9 học sinh = 25%	5 học sinh = 14%	0 học sinh = 0%
HKI	36	29 học sinh = 81%	4 học sinh = 11%	3 học sinh = 8%	0 học sinh = 0%

